

Anna Odell på Cecilia Hillström Gallery

KONSTEN.NET konsten.net/anna-odell-pa-cecilia-hillstrom-gallery

Anders Olofsson

21 januari 2024

"Göbber å käringar! Huk i bänkerä för nu laddar hon öm!", för att travestera statsminister Tage Erlanders anekdot om den värmländske och pistolskytteglada prosten i Hylands hörna 1962. Med andra ord: Anna Odell är tillbaka där hennes konstnärskap startade 2009 med det skandalomsusade videoverket "Okänd kvinna 2009-349701".

Anna Odell, stillbild ur Rekonstruktion – Psyket, 2024

Sedan dess har Odell hållit sig borta från galleriscenen, och i stället varit verksam som filmskapare. Med "Återträffen" (2013) och "X&Y" (2018) har hon etablerat sig som Drottningen av Dålig Stämning, med en närmast intuitiv talang för att hitta de punkterna i relationen mellan människor där stämningen blir extremt obekvä, bitvis pinsam.

Under hösten 2023 blev Odell första konstnär ut i artist-in-residency-programmet vid Centrum för medicinsk humaniora vid Uppsala universitet. Med den satsningen vill man främja konstnärliga perspektiv på medicin, farmaci och vård, samt de samhälls- och kulturella frågor som dessa relaterar till. Gissningsvis kommer det ändå att höjas ett antal ögonbryn runt om på universitetet när resultatet av Odells residency nu redovisas på Cecilia Hillström Gallery i form av videoverket "Rekonstruktion – Psyket".

Anna Odell, stillbild ur Rekonstruktion – Psyket, 2024

Videon är en ganska konventionell tvåkanalig installation i två delar, som fritt rör sig kring Odells egen sjukdomshistoria, den som i verkligheten låg bakom hennes examensarbete 2009. I den första delen möter vi en personalgrupp vid en psykiatrisk vårdinstitution som efter förslag av konstnären diskuterar ett (som de tror) fiktivt fall där en vårdare inlett en relation med en intagen, vilken i sin tur blivit gravid. Man blir inte förvånad när det visar sig att det fiktiva fallet inte alls är påhittat, utan Odells egen livshistoria.

I verkets andra del ringer konstnären upp olika individer i personalgruppen för att söka räta ut frågetecknen kring besvärande detaljer. Som exempelvis varför man slutat föra journal när hennes relation med vårdaren upptäcktes, och vilket stöd patienten fick när sanningen uppdagats. De intervjuade personerna är anonymiserade, vi hör bara deras röster samtidigt som Odells ansikte upptar halva bildrummet. Bitvis tar oss kameran med på långa åkningar genom ödsliga sjukhuskorridorer.

Anna Odell, stillbild ur *Rekonstruktion – Psyket*, 2024

Så långt hade verket lätt kunnat låta sig inordnas i den konstnärliga forskningens praktik av ömsesidigt lärande och kreativt ifrågasättande av osynliga maktförhållanden. Men Anna Odell hade inte varit Anna Odell om hon nöjt sig med detta. Gradvis framkommer det nämligen att relationen med vårdaren – ett uppenbart brott mot både vårdetiken och psykiatrins regelverk – kommit att bli Odells väg ut ur institutionens kvävande bubbla, tillbaka till det normala livet. Ont blir gott, övergreppet förvandlas till en befrielsehandling. Plötsligt är rollerna omvända: konstnären framstår som en förhållandevis välstrukturerad person, medan flera bland vårdpersonalen visar prov på en gränslöshet som stundtals känns lätt skrämmande.

”Rekonstruktion – Psyket” är ett verk som avsiktligt relativiserar begreppet sanning. ”Man ska tvivla, inte vara säker”, som en av läkarna i filmen konstaterar. Den slutsatsen kan man sympatisera med, men frågan är hur originell den är i en tid där vi ständigt bombarderas med truismen att just sanningen ständigt skiftar skepnad. Någonstans saknar jag nerven och hettan, det tilltal som rycker oss upp ur det illustrativa och får verkligheten att bränna till. Kort sagt: det som Anna Odell brukar vara så bra på.

I utställningen finns också en svit fotografier, där konstnären interagerar med en docka. I sig inte heller det ett så originellt grepp, men här öppnar sig en oväntad paradox, som gör mig nyfiken. För där konstnären gör sitt bästa för att posera stretar dockan emot med sina stela lemmar och hopträcklade kroppsdelar. Konst som kommunikation – eller som kommunikationslöshet? Där öppnar sig ett kaninhål man gärna skulle vilja trilla ner djupare i.

Anders Olofsson

*Cecilia Hillström Gallery,
Hudiksvallsgatan 8, Stockholm. Pågår 11
januari – 17 februari 2024*

Anna Odell, Hon förmedlar att det ej skulle vara en lösning att dö kroppsligen, 2024